

САНА ОЛОХ

Чурапчы улуунун хаһыата

ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АДТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ОТТООХУН-2004

2004 СЫЛ
ОТ ЫЙЫН
20 КҮНӨ
ОПТУОРУННУУ
№ 87
(9148)

СЫАРҔАҔЫН ЭРДЭТТЭН БЭЛЭМНЭЭ

От ыйын 16 күнүгэр "Сахателеком" ААО дыһитигэр быйылгы дыһылааха оттоохун уонна эбии аһылыгы бэлэмнээһин селекторнай мунньаҕа буолан ааста. Мунньаҕы Правительство Председателин солбуйааччы Д.Ф.Наумов илээн-сабаларан ытта.

үлө ытыллыахтааҕын быһаарда:

- 1) Олохтоох сиргэ түргэнник оттуур биригээдэлэри, ээнолору тэрийэргэ.
- 2) Нэһиликтэринин оттоохун курастаниларын, конкурстарын ыларга.
- 3) Тыл хаһаайыстыбатын дьаһалтала анал комиссиялары, бөлөхтөрү

тустаах сирдэригэр тиийбит. 3130 киһи нөмкүө өккө кириэн үлэни сылдьар. Билингити туругунан 102 гектар сир охсуллубут. Оперативнай штабтаахтар. Өр кэмгэ ардаабыта, былаан толоробут диң олоһоллор. Онно холоотоххо, Ленскэй улууһа ырахан туруктаах эбит. 1520 гектар сирдэрэ халаан уугар барыт. Онон 100 бырыһыан субсидия көрүлүбүт уонна оттонор сир нэһуөгүттан босхоломмуттар. Маны

Горнай, Өймөкөөн, Өлүкүмэ, Орто Халыма улуустара, Дьоксуускай куорат бэрэстэбингэлэрэ кытыннар. Селекторнай мунньах түмүгэр быйыл тыл хаһаайыстыбатынан дьарыгыгар улуустар балаһыаньалара сүрүннээн ортоһуор эбит. Ордук Муома, Үөһээ-Дьаагы уонна киин улуустарга болломтону уураар соруу турарын тоһоболоон эттилэр. Республика үрдүнэн бары улуустар хаһыаттара, телевидениелара оттоохун туругун тутта биллэрэ олоһоллоругар субсидиялар. Сүрүннээн сир комитеттарыгар, Тыл хаһаайыстыбатын министерствотыгар хонтуруол сүктэрилиннэ. Муниципальной тэриллери баһылыктарыгар от үлэтин былааннаахтык тэрийэн ытты соруулаһанна.

"Саха" НККК нэһилээ ахсын "Омурбан" биэриитигэр, киин радионан күн-дьыл туругун, от үлэтин хаһыатын былааннаахтык сырдатара эрийиллэр. Атырдыах ыйын 5

7-12 күн хойутаан сылайбыта, баһаардар, сорох сирдэргэ кураан турбута от үлэтин улаханлык атахтаата.

Республикада оттоохунга үлэ-хамнас хайдах сабаларан эрэрин туһунан сүрүн иһитиннэрини Тыл хаһаайыстыбатын министрин маңнайгы солбуйааччыта А.Н.Ядреев оңордо. Мунньаха СР Үлө министрин солбуйааччы В.А.Новгородов, гидрометцентр начальнигин солбуйааччы Ю.А.Дектеренко, Тыл хаһаайыстыбатын министерствотун, "Саха сирэ", "Ил Түмэн" хаһыаттар уонна "Саха" НККК бэрэстэбинтэллэре кыттыны ыллылар.

Александр Николаевич этэринэн, быйылгы дьылга оттоохун уонна сүөһү эбии аһылыгы бэлэмнээһин үлэтэ урукку кэмгэргэ холоотоххо бытаан уонна намыһах туруктаах. Маныаха халлаан 7-12 күн хойутаан сылайбыта, баһаардар, сорох сирдэргэ кураан турбута от үлэтин улаханлык атахтаабыт. Онон Тыл хаһаайыстыбатын министерствота оттоохун үлэтин бири кэлим графика хиллэрини туһунан анал бирикээһи тахсыбыт. Эрдэ күлүн тутар 1 күнүгэр тахсыбыт 89 №-дээх бирикээһинэн республикада от уонна эбии аһылыгы бэлэмниир үлэҕэ харчынан уонна материалнай өттүнэн көмө оңорулла турарын билиһиннэрдэ. Уматык чааһыгар "Туймаада-агреснаб" уонна "Туймаада-нефть" АК хаачыйаллар эбит. Таһытын үлэтэ бара турар.

Салгы олохтоох дьаһалталаарга ханник

тэрийэллэригэр, итиэнэ үлэ хаһыатын туһунан информацияны нэһилээ айы оптуоруннуука, бэстиссэҕэ түһэр туралларыгар.

4) Улуустаагы тыл хаһаайыстыбатын управлениелара үлэ түмүгүн хонтуруоллуур анал комиссиялары тэрийэллэригэр.

Маны барытын этэн туран, ырахан кыстык иһэринэн сибээстээн, Александр Николаевич салгы үлэни күһүрдэргэ, оттонор үүнүүлээх саппаас сирдэри бири да хаалларбакка күргүмүнэн оттоон күлүмнэтэргэ ыгырда.

Гидрометцентр начальнигин солбуйааччыта Ю.А.Дектеренко от ыйын 19-25 күннэригэр республика үрдүнэн хайдах күнүгэр туруохтарын билиһиннэрдэ. Онуоха киин улуустарга бу нэһилээ улахан сөңүү түспөт, күнүгүн +22°C, +25°C дьизри сылайар, түмүн +17°C, +22°C кыраадыс буолара күтүллэр дьэтэ. Атырдыах ыйын бастагы аңара +23°C, +28°C дьизри сылайар, ый иккис аңарыгар күнүгүн +12°C, +17°C сылаас буолар. Сорох сирдэргэ хаһыгыча дьэн сэрэттэ.

Гидрометцентр этиитин кэинэ улуустарынан кэлсэтии буолла. Онтон иһиттэххэ үлө улуустар өккө кириэн эрэллэр эбит. Үүгүгэй көрдөрүүнү Сунтаар улууһа иһитиннэрдэ. Сылааҕы былаана 38,590 тонна. Үлэ графика эрдэттэн оңоруллан

таһынан Муома улууһун сирин 80 бырыһыана эмиз ууга баран хойутаабыттар. 109 киһи өккө тахсыахтааҕын 49-на тахсыбыт. Үөһээ-Дьаагы улууһун балаһыаньата эмиз ырахан эбит. Киин улуустар курааннаан от үлэтигэр эмиз оуустарбыттар. Уус-Алдан, Мэҕэ-Хаҕалас 1000 тоннанан аҕыйагы оттууһуктут диһилэр. Уус-алданнар: "Эбии оттоо Бүлүүгэ биригээдэ ыларга бэлэммит, искусственной ардахтаты буолара буоллар", - дьиз көрдөһөллөр.

Чурапчыбыт

туругун улуустаагы тыл хаһаайыстыбатын дьаһалтатын начальнига И.И.Филиппов иһитиннэрдэ:

—Үрдүк сирдэр курааннааннар, сорох алаастар аһыаҕа ыллардылар.Ходуна сир аччыра сабаларан. Онон эбии тусла сиргэ оттоохун тэрийэргэ сүөгүттанбыт. Саппаас сирдэринэн туора көнүстэр, Амма өрүс уңуор урахтар буолаллар. Онон от үүнүүлээх сир хоннобо-буттыга барыта охсуллара ирдэнэр. Око кириин бүтүгү туругунан бытаан. 120 эр киһи өккө тахыста. Аһыаҕа ылан эрэр, ардахтаты эрийиллэр, ол гынан баран, онно сөптөөх былыт суох. 2500 тонна саппаас оту булунар соруу туруорулабыт. Уматык кэлэн эрэр. Субсидияны кэтэһэбит.

Маны таһынан мунньаха Хаҕалас,

Аһыаҕа ылан эрэр, ардахтаты эрийиллэр.

күнүгэр СР Физическэй культура уонна спортка комитетга Бүлүү Көргөдөйүгэр улахан үлэ бырааһынныгыт, күүс ытталлары биллэрдилэр. "Дабылдан хотурун" аһааһыахтара үтү. Уус-Алданга бу ый 23-гэр эмиз күүлэйгэ ыгырдылар. Сайынгы ыһахтарга күүс-уох эбиннибит, онон аһыаҕа аралдьыйбакка бары күтү өккө дьиз ыгырынан мунньах түмүктэнэ.

Мантан салгы улуус баһылыгы И.Н.Аммосовы кытта Өлүөнэ ууга Кэтит Күөлүн тахсытын көрө Хайахсыкка, итиэнэ Хадаарга уу бырааһынныгар айаһаабыт. Ол туһунан матырыяалы аныгыскы нүөмэргэ аабыахыт.

"СО" көрр.

Улууска оттоохун сводката: от ыйын 16 күнүнээҕи туругунан.

Нэһиликтэр	Оттуур сирдэрин уопсай изэ (га)	2004 сылга оттуур былааннара.	Страховой от былаана	Земелар ахсаан-нара барыта	Ол иһигэр			Отчут барыта	Ол иһигэр		Оккуу	Кэбинин	Ол иһигэр	
					Механизированная	Мех. аңардаах	Иили ээнолара		Бааһынай хаһаайыстыба	Чааһынай сектор			Бааһынай хаһаайыстыба	Чааһынай сектор
1 Миндаҕайы	2951	2500	600	3		3		18	11	7	20			
2 Одьулун	1800	2720	300	2		2		7	7		40	3	3	
3 Хатылы	1900	2000	200											
4 Болтоҕо	1850	1824	200											
5 Хоптоҕо	1500	2640												
6 Хадаар	1450	1580												
7 Хайахыт	1580	1620	300											
8 Чааһыр	1916	1642	300											
9 Мугудай	1100	2100												
10 Төлөй	950	980		1		1		6			19			
11 Кытаанех	1564	1486		4		4		15	12		12	2	2	
12 Алаҕар	1110	1942		5		5		27	20	7	30	3	3	
13 Бахсы	1220	985												
14 Арымаах	1270	1272												
15 Сылаһ	1780	2822		3		3		6			12			
16 Мирыла	2046	1150	600	8	1	2	5	38	9	29	42	7	3	4
17 Чурапчы	3240	4600												
18 Мэлдьэски	220	250												
19 Түөйэ	510	460												
20 "Чурапчыта-5М МТС" ОАО		400 т сенах												
Барыта:	29937	35000	2500	26	1	20	5	2253			175	15	11	4

Баһыбыз диним махтанаммын
Баскыттан атаңар диеңи,
Талааннаңар табыарыстанаммын

pp.

Автор сурутар этилэр санаа
редакция позициятыгар мэлдэн сөп түбэлэр
буолбатах. Сурууска мыйыллар чахчылар
кырдыктаахтарыгар эппэтиннэһин
автор тус бэйэе сүтэр.